

INFORMACE O STAVU PŘÍPRAV CENTRÁLNÍHO NÁKUPU STÁTU A NÁVRH RÁMCOVÉHO HARMONOGRAMU CENTRÁLNÍHO NÁKUPU STÁTU PRO ROKY 2016-2020

1. Informace o stavu příprav centrálního nákupu státu

1.1. Zahájení činnosti meziresortních pracovních skupin

Na základě usnesení vlády č. 289 ze dne 22. dubna 2015 o seznamu komodit určených pro standardizaci a o pravidlech pro centrální nákup státu (dále jen „UV 289/2015“) **byla zahájena činnost meziresortních pracovních skupin pro přípravu centrálního nákupu státu** (dále jen „CNS“).

Koordinace probíhá za účasti nominovaných zástupců všech ministerstev, a to ve dvou úrovních – ve formě **nadresortní koordinační skupiny** (vedoucí pracovníci resortů zajišťující agendu veřejných zakázek / hospodářské správy) a **v rámci 5 komoditně zaměřených standardizačních skupin** (komoditní specialisté resortů pro danou oblast).

Obrázek 1 Organizační zajištění meziresortní spolupráce v rámci CNS

Na základě prvního společného jednání Nadresortní koordinační skupiny (dále jen „NKS“) byl **schválen Statut a Jednací řád NKS**.

Role NKS byla Statutem stanovena následovně:

1. Projednává návrhy položek komodit určených usnesením vlády pro centrální nákup státu a identifikuje komodity nebo položky zahrnuté v rámci dané komodity vhodné pro zpracování technického standardu a komodity nebo položky zahrnuté v rámci dané komodity vhodné pro realizaci nadresortních zadávacích řízení
2. Iniciuje a projednává návrhy aktualizace technických standardů komodit nebo položek zahrnutých v rámci dané komodity určených usnesením vlády pro centrální nákup státu
3. Projednává harmonogram standardizace a nadresortních zadávacích řízení, související rizika a návrh způsobu jejich řízení

4. Projednává plnění harmonogramu standardizace a nadresortních zadávacích řízení a dohlíží na řízení souvisejících rizik
5. Spolupracuje s orgány veřejné správy, profesními sdruženími a odbornou veřejností v oblasti centrálního nákupu státu
6. Přípravuje podklady pro rozhodování centrálních zadavatelů státu
7. Cestou centrálních zadavatelů státu informuje vládu každoročně o své činnosti a doporučuje vládě návrhy dílčích i systémových opatření v oblasti centrálního nákupu státu
8. Informuje o své činnosti a dosaženém pokroku v oblasti centrálního nákupu státu média a odbornou veřejnost
9. Plní další úkoly uložené centrálními zadavateli státu v souvislosti s implementací centrálního nákupu státu
10. Projednává návrhy předložené komoditními standardizačními skupinami, zejména v oblasti stanovování technických standardů komodit a přípravy nadresortních veřejných zakázek
11. Předkládá ministrovi financí a ministrovi vnitra návrhy technických standardů k rozhodnutí

Role komoditních standardizačních skupin (dále jen „KSS“) byla Statutem stanovena následovně:

1. Navrhují položky komodit určených usnesením vlády pro centrální nákup státu vhodné pro zpracování technického standardu a komodity nebo položky zahrnuté v rámci dané komodity vhodné pro realizaci nadresortních zadávacích řízení
2. Navrhují technický standard komodit nebo položek zahrnutých v rámci dané komodity určených usnesením vlády pro centrální nákup státu
3. Navrhují aktualizaci technických standardů komodit nebo položek zahrnutých v rámci dané komodity určených usnesením vlády pro centrální nákup státu
4. Navrhují harmonogram standardizace a nadresortních zadávacích řízení, identifikují související rizika a navrhují způsob jejich řízení
5. Předkládají Nadresortní koordinační skupině čtvrtletně plnění harmonogramu standardizace a nadresortních zadávacích řízení a informaci o vývoji souvisejících rizik
6. Spolupracují s příslušnými orgány veřejné správy, profesními sdruženími a odbornou veřejností v oblasti centrálního nákupu státu pro danou skupinu komodit
7. Přípravují podklady pro jednání Nadresortní koordinační skupiny a předkládají Nadresortní koordinační skupině ve významných bodech návrhy usnesení
8. Informují Nadresortní koordinační skupinu o své činnosti a předkládají jí návrhy opatření
9. plní další úkoly uložené Nadresortní koordinační skupinou

Komoditní standardizační skupiny pro ICT komodity vede v souladu s UV 289/2015 Ministerstvo vnitra. Komoditní standardizační skupiny pro vozový park a PHM, pro kancelářské potřeby a kancelářskou techniku, pro energie a správu budov a pro dopravu

a ubytování vede v souladu s UV 289/2015 Ministerstvo financí. Činnost všech 5 komoditních standardizačních skupin je koordinována Nadresortní koordinační skupinou, jejíž předseda je nominován Ministerstvem financí, místopředseda pak Ministerstvem vnitra.

V období od 22. dubna 2015 do 30. září 2015 **proběhla 2 pracovní jednání Nadresortní koordinační skupiny a 2 pracovní jednání každé z 5 komoditních standardizačních skupin.** Cílem 1. jednání v červnu 2015 bylo seznámení resortů s organizačním zajištěním centrálního nákupu státu, rolí NKS a KSS a dalšími kroky v rámci přípravy centrálního nákupu státu.

Na základě diskuse v rámci komoditních standardizačních skupin byl všem resortům rozeslán dotazník, jehož cílem byla identifikace stávajícího stavu (zda jsou v rámci resortů zpracovány pro některé z položek resortní standardy, zda existují v praxi osvědčené technické specifikace a zadávací dokumentace atd.) a identifikace položek vhodných pro stanovení společného standardu, případně realizaci společných nadresortních zadávacích řízení.

Cílem 2. jednání v září 2015 bylo **projednání zjištěného stavu a příprava harmonogramu centrálního nákupu státu pro roky 2016-2020 (část II. předkládaného materiálu) a s ním souvisejících harmonogramů činnosti jednotlivých komoditních standardizačních skupin.**

1.2. Průběžné výsledky pilotního projektu nadresortní spolupráce při zadávání

Nad rámec úkolů stanovených 1. místopředsedovi vlády a ministroví financí usnesením vlády byla Ministerstvem financí ve spolupráci s dalšími 5 resorty včetně resortních organizací (Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo obrany, Ministerstvo životního prostředí) v průběhu první poloviny roku 2015:

- 1. Zorganizována příprava nadresortní veřejné zakázky na nákup xerografického papíru pro 6 resortů** (celkem pro 168 organizací);
- 2. Připraven, projednán a v rámci 6 resortů schválen jako závazný limitní standard běžných osobních vozidel**, pro který bude v roce 2016 připravována společná nadresortní veřejná zakázka (ostatní resorty budou osloveny s možností se ke společné nadresortní veřejné zakázce připojit).

Cílem výše uvedených aktivit bylo kromě realizace úspor i **pilotní ověření funkčnosti konceptu centrálního zadavatele státu**, získání zkušeností s jeho organizačně-technickým zajištěním a vyhodnocení souvisejících výhod, nevýhod a rizik ještě před implementací celého konceptu v rámci všech resortů.

Pro pilotní ozkoušení byla cíleně zvolena **komodita xerografického papíru, která je velmi jednoduchá na stanovení společného standardu, avšak obtížná na konstrukci zadávacího řízení a harmonizaci všech obchodních a dodacích podmínek**, které musí být součástí společné rámcové smlouvy (celkem 1440 odběrných míst po celé ČR, předpokládaný finanční objem 60 mil. Kč / rok, organizace s velkými sklady x organizace odebírající formou just-in-time přímo na pracovní stůl, rozdílné interní schvalovací postupy objednávek atd.), a **komodita osobní vozidla, u které je naopak obtížné sladit potřeby, požadavky a zkušenosti mnoha organizací s často odlišným charakterem činnosti na technickou specifikaci** (celní správa x soudy x správa národních parků).

Nadresortní veřejné zakázky dosud nebyly ukončeny, z toho důvodu nelze zhodnotit jejich výsledek. Přesto lze z procesu jejich přípravy pro centrální nákup státu vyvodit výhody, nevýhody a rizika, které jsou uvedeny níže:

Výhody:

- Navázání komunikace a spolupráce na pracovní úrovni mezi jednotlivými resorty, sdílení řady konkrétních zkušeností a dobré praxe při řešení problémů**

spojených se správným nastavením zadávací dokumentace (lze do značné míry využít napříč resorty v přípravě dalších zakázek i pro jiné než centralizovaně zadávané komodity).

- **Možnost aktivního využití zkušeností právních a zadávacích útvarů 6 resortů** (významné zvýšení kvality zadávací dokumentace a řízení rizik zadávacího procesu plynoucí z využití zkušeností 6 resortů).
- **Přirozené omezení vlivu externích dodavatelů na zadávací podmínky** plynoucí ze zapojení významného počtu organizací do přípravy zadávací dokumentace a všech jejich dílčích změn.
- **Zvýšený tlak na přípravu kvalitních podkladů pro rozhodování a řízení rizik** (projednávání všech významných rozhodnutí v pracovní skupině na základě řádně zpracovaných podkladů pro jednání, vyšší tlak na řízení veškeré dokumentace již v přípravné fázi veřejné zakázky, všechna rozhodnutí zdokumentována zápisy z jednání).
- **Zajištění analytické podpory a tržní konzultace pro všech 6 zapojených resortů ze strany Ministerstva financí** (eliminace části administrativní zátěže i části rizik, které by byly spojeny s přípravou 6 zadávacích řízení na 6 resortech, jejich spojením do jedné veřejné zakázky zadávané Ministerstvem financí jako centrálním zadavatelem).

Nevýhody:

- **Komplikace plynoucí z velkého objemu nákupu**
Příprava společné nadresortní veřejné zakázky prakticky vylučuje možnost využití některých institutů podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“). V případě xerografického papíru se jedná o nemožnost poptávat v tak velkém objemu náhradní plnění, neboť potenciální dodavatelé nejsou schopni v tak velkém objemu náhradní plnění zajistit.
- **Organizační náročnost přípravy zadávací dokumentace**
Příprava zadávací dokumentace průměrně obtížné veřejné zakázky trvala v případě zapojení více resortů cca 6 měsíců a vyžadovala cca 10 setkání meziresortní pracovní skupiny.

Leden 2015	<ul style="list-style-type: none"> Úkol ministra financí zahájit centrální nákup napříč 6 resorty (6.1.2015) První společná schůzka se zástupci 6 resortů – zahájení projektu přípravy VZ na papír napříč 6 resorty (22.1.2015)
Únor 2015	<ul style="list-style-type: none"> Příprava technické specifikace kancelářského papíru (včetně připomínek a jejich vypořádání) Sběr požadavků na nákup papíru (předpokládané objemy) Zahájení přípravy smlouvy o centralizovaném zadávání uzavírané mezi MF jako centrálním zadavatelem a jednotlivými ministerstvy (smlouva o CZ) a smlouvy o zmocnění k zajištění podpisu smlouvy o CZ za celý resort ministrem daného resortu (smlouva o zmocnění)
Březen 2015	<ul style="list-style-type: none"> Doplnění požadavků na nákup papíru (předpokládané objemy dle NUTS2, specifické požadavky na dodávky) Příprava smlouvy o CZ a smlouvy o zmocnění – 1. a 2. kolo připomínek v rámci resortů
Duben 2015	<ul style="list-style-type: none"> Rozeslání smlouvy o zmocnění k zajištění podpisu v rámci resortů (3.4.2015) Zahájení přípravy zadávací dokumentace (ZD) a rámcové smlouvy (RS) Příprava příloh k ZD a RS (výzva k předložení návrhu na uzavření smlouvy, návrh na uzavření kupní smlouvy atd.) Vypořádání připomínek k návrhům ZD a RS – 1. kolo připomínek (24.4.2015)
Květen 2015	<ul style="list-style-type: none"> Zveřejnění předběžného oznámení (4.5.2015) Ukončení podpisů smluv o zmocnění na resortech Vypořádání připomínek k návrhům ZD a RS – 2. kolo připomínek (12.5.2015) Vypořádání připomínek k návrhům ZD a RS – 3. kolo připomínek (28.5.2015)
Červen 2015	<ul style="list-style-type: none"> Vypořádání připomínek právního odboru MF ke smlouvě o CZ Podpis smlouvy o CZ ministrem financí (22.6.2015) Rozeslání smluv o CZ k zajištění podpisů na ministerstvech (24.6.2015)
Červenec 2015	<ul style="list-style-type: none"> Vypořádání připomínek k ZD a RS v rámci MF Rozeslání ZD a RS k finálním připomínkám, a to jak příslušným odborům na MF, tak i zapojeným resortům (22.7.2015)
Srpen + září 2015	<ul style="list-style-type: none"> Vypořádání finálních připomínek k ZD a RS (13.8.2015), potvrzení finální zadávací dokumentace oprávněnými osobami za zúčastněné Pověřující zadavatele (17.9.2015) Předání ZD a RS k vyhlášení příslušnému odboru na MF (18.9.2015)

Obrázek 2 Organizační náročnost přípravy zadávací dokumentace (xerografický papír)

Rizika:

- Riziko monopolizace dodávek pro stát největšími dodavateli na trhu (potenciál pro zlepšení jejich tržní pozice vedoucí k následnému zvýšení tlaku na ceny)**

Agregace všech požadavků do jednoho zadávacího řízení, jehož výsledkem by byla smlouva s jedním dodavatelem, by vedla ke značné monopolizaci dodávek pro stát se všemi souvisejícími riziky (možné výpadky dodávek, tlak na zvyšování ceny klíčovým dodavatelem v budoucnu).

Za účelem zachování tržní konkurence a nediskriminačních podmínek pro menší dodavatele je i v případě společné nadresortní veřejné zakázky potřeba rozdělit tuto zakázku na menší části (podle územního členění odběratelů nebo věcných částí plnění); to může být v případě některých odběratelů s ohledem na jejich specifické organizační členění problematické (např. ne všechny organizace jsou geograficky členěny podle stávajících hranic NUTS2/krajů – může se proto stát, že organizačně nadřízená složka, která zajišťuje nákup pro své podřízené složky, se podle oficiálního členění NUTS2 nachází v jiném regionu a tudíž spadá do jiné části veřejné zakázky členěné na části) a může snižovat potenciál úspor plynoucích z agregace množství.

- Nutnost dvoustupňového přístupu k organizaci zadávacího řízení, kterou však zákon o veřejných zakázkách nepředpokládá**

Příprava veřejné zakázky je organizačně a administrativně realizovatelná pouze za předpokladu, že se jí účastní zástupci jednotlivých resortů, kteří informace přenášejí dále k organizacím v rámci svých resortů a naopak v rámci svých resortů sbírají a agregují za všechny zapojené organizace potřebná data, informace a připomínky. Naopak přímá účast všech zapojených zadavatelů na přípravě veřejné

zakázky je po organizační a administrativní stránce představitelná pouze velmi obtížně. Dvoustupňová forma organizace centrálního nákupu (centrální zadavatel – ministerstvo – resortní organizace) však není stávající právní úpravou zadávání veřejných zakázek předpokládána. Bylo proto časově i právně velmi náročné vše správně vymezit v rámci smluv o centralizovaném zadávání uzavřených mezi zapojenými resorty (jejich uzavření muselo předcházet uzavření pověřovacích smluv mezi příslušným ministerstvem a resortními organizacemi v rámci jednotlivých zapojených resortů).

- **Velmi vysoká administrativní náročnost všech fází přípravy a realizace zadávacího řízení v případě nedostatečné IT podpory procesu**

Při daném množství zapojených subjektů je bez další technické podpory velmi obtížné organizačně zajistit informace nezbytné pro řádné plnění uveřejňovacích povinností centrálního zadavatele (sledování výše čerpání z jednotlivých rámcových smluv, zajištění nepřekročení sjednaného rámce).

Zároveň není aktuálně možné pro přípravu zadání využít stávajících IT nástrojů resortů pro elektronické zadávání (zejména pro sběr a agregaci požadavků a následnou realizaci společné veřejné zakázky např. ve formě dynamického nákupního systému), neboť jednotlivými resorty jsou pro elektronické zadávání využívány rozdílné IT nástroje.

2. Návrh rámcového harmonogramu centrálního nákupu státu pro roky 2016-2020

Pro centrální nákup státu v letech 2016-2020 byly na základě výše uvedených zkušeností a jednání komoditních standardizačních skupin a nadresortní koordinační skupiny za účasti zástupců všech 14 resortů zvoleny následující položky komodit:

A. Komodity zvolené pro zpracování společného technického standardu

- **ICT komodity**
 - Počítače
 - Tiskárny
- **Vozový park a PHM**
 - Osobní automobily a pneumatiky pro osobní automobily
 - Poruchové a nehodové služby
- **Kancelářské potřeby, kancelářská technika**
 - Xerografický papír
 - Ostatní kancelářské potřeby
 - Kancelářský nábytek
- **Energie a správa budov**
 - Služby deratizace, dezinfekce a dezinsekce
 - Úklid kancelářských budov, čisticí prostředky

U následujících komodit byla příprava společného standardu vyhodnocena jako potenciálně vhodná, avšak bude k ní přistoupeno teprve v okamžiku úspěšné realizace výše uvedených standardů:

- **Kancelářské potřeby, kancelářská technika:** Gastro zařízení, vybavení kuchyní, zařízení pro úklid (kategorie Zařízení a vybavení interiéru)
- **Energie a správa budov:** Opravy výtahů, revize a výměny hasicích přístrojů a požární techniky, revize a opravy hromosvodů, klimatizací a elektrozařízení

B. Komodity zvolené pro přípravu a realizaci nadresortních veřejných zakázek (příprava a realizace nadresortních veřejných zakázek bude časově navazovat na zpracování technického standardu komodit):

- **ICT komodity**
 - Počítače
 - Tiskárny
 - SW licence (VmWare, Oracle, CISCO, IBM, Microsoft)
- **Vozový park a PHM**
 - Osobní automobily a pneumatiky pro osobní automobily
 - Povinné ručení, havarijní pojištění
 - Poruchové a nehodové služby
- **Kancelářské potřeby, kancelářská technika**

- Xerografický papír
- Ostatní kancelářské potřeby
- Kancelářský nábytek
- **Energie a správa budov**
 - Služby deratizace, dezinfekce a dezinsekce

U následujících komodit byla příprava společných nadresortních zakázek vyhodnocena jako potenciálně vhodná, avšak bude k ní přistoupeno teprve v okamžiku úspěšné realizace výše uvedených nadresortních zakázek:

- **Kancelářské potřeby, kancelářská technika:** Gastro zařízení, vybavení kuchyní, zařízení pro úklid (kategorie Zařízení a vybavení interiéru)
- **Energie a správa budov:** Čisticí prostředky, opravy výtahů, revize a výměny hasicích přístrojů a požární techniky, revize a opravy hromosvodů, klimatizací a elektrozařízení

Pro komodity spadající do kategorie Doprava a ubytování nebudou v letech 2016-2020 zpracovány standardy ani připravována nadresortní veřejná zakázka, avšak i v rámci této kategorie bude probíhat sdílení zkušeností se zadáváním mezi jednotlivými resorty ve formě společné pracovní skupiny.

Pro CNS platí (bylo stanoveno UV 289/2015), že technický standard bude pro organizace zapojené do CNS po jeho schválení a vyhlášení ministrem vnitra (ICT komodity) / ministrem financí (ostatní komodity) závazný. Účast organizací při realizaci společných nadresortních zakázek bude dobrovolná.

Komodity mimo společně stanovený technický standard budou ponechány pro nákup na úrovni jednotlivých resortů (pokud spadají do výčtu komodit určených usnesením vlády č. 930 ze dne 14. prosince 2011 pro zadávání v rámci resortních systémů centralizovaného zadávání) nebo na úrovni jednotlivých organizací. Tento postup zůstane zachován rovněž v případě, že se bude jednat o komodity v rámci stanoveného technického standardu, pro které společné nadresortní zadávací řízení nebude organizováno nebo se k němu daný resort nepřipojí.

Pro centrální nákup státu v letech 2016-2020 je navržen následující harmonogram přípravy společných technických standardů (tabulka 1) a přípravy nadresortních veřejných zakázek (tabulka 2):

2.1. Harmonogram přípravy technických standardů

Harmonogram přípravy nadresortních standardů	2015		2016	2017	2018	2019	2020
	Q3	Q4					
ICT komodity							
PC							
Tiskárny							
Vozový park a PHM							
Osobní automobily (seznámení se standardy)							
Poruchové a nehodové služby							
Kancelářské potřeby							
Xerografický papír							
Kancelářské potřeby							
Kancelářský nábytek							
Energie a správa budov							
Služby DDD (deratizace, dezinfekce, dezinfekce)							
Úklid kancelářských budov (včetně mytí oken), čisticí prostředky							

Tabulka 1 Harmonogram přípravy technických standardů v letech 2016-2020

2.2. Harmonogram přípravy nadresortních veřejných zakázek

Harmonogram přípravy nadresortních veřejných zakázek	2015		2016	2017	2018	2019	2020
	Q3	Q4					
ICT komodity							
SW licence VmWare							
SW licence Oracle							
SW licence CISCO							
SW licence IBM							
PC							
Tiskárny							
SW licence Microsoft - opakovaná soutěž po ukončení platnosti současné RS							
Vozový park a PHM							
Osobní automobily							
Povinné ručení, havarijní pojištění							
Pneumatiky pro osobní automobily							
Poruchové a nehodové služby							
Kancelářské potřeby							
Xerografický papír							
Kancelářské potřeby							
Kancelářský nábytek							
Energie a správa budov							
Služby DDD (deratizace, dezinfekce, dezinfekce)							

Tabulka 2 Harmonogram přípravy nadresortních veřejných zakázek v letech 2016-2020

3. Zhodnocení fungování a účinnosti resortních systémů centralizovaného zadávání

Resortní systémy centralizovaného zadávání (dále jen „RS CZ“) měly dle platných usnesení vlády povinnost zavést veškeré ústřední orgány státní správy (dále jen „ÚOSS“), které mají alespoň dvě podřízené organizace. Povinnost zavést RS CZ je definována v následujících usneseních vlády:

- Usnesení vlády ČR ze dne 20. července 2011 č. 563 k resortním systémům centralizovaného zadávání veřejných zakázek ústředních orgánů státní správy (dále jen „UV 563/2011“), jehož součástí jsou analýza možností závazku vlády a podřízených organizací realizovat centralizované zadávání na vybrané komodity a minimální požadavky na vytvoření a provoz RS CZ veřejných zakázek (dále jen „Minimální požadavky“)
- Usnesení vlády ČR ze dne 14. prosince 2011 č. 930 o Minimálním povinném seznamu komodit povinně nakupovaných s využitím institutu centrálního zadavatele v rámci RS CZ veřejných zakázek v souladu s Minimálními požadavky (dále jen „UV 930/2011“)

Centralizované zadávání je realizováno také v řadě krajů či statutárních měst. Tyto subjekty realizují centralizované zadávání ve své kompetenci v roli zřizovatele, a to hlavně v oblasti řízení, vydávání závazných pravidel a regulace. MMR jakožto Správce centralizovaného zadávání dle UV č. 563/2011 nemá v současné úpravě na územní samosprávné celky vliv. Nákupy na úrovni územní samosprávy proto nejsou nijak koordinovány. Z tohoto důvodu těmto nákupům není věnována pozornost v rámci hodnocení RS CZ a výpočtu dosažených úspor.

V roce 2014 využilo svůj RS CZ 13 z 16 ÚOSS povinných realizovat centralizované zadávání prostřednictvím RS CZ¹. Ministerstvo dopravy RS CZ trvale zavedlo v roce 2015², čímž veškeré ÚOSS splnily svou povinnost dle čl. 2, písm. b) UV 563/2011. Jedna organizační složka státu (Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových) má RS CZ ustanoven dobrovolně.

Dle aktuálních informací³ **bylo v rámci RS CZ za rok 2014 z hlediska typu uzavřené smlouvy uzavřeno: 49 rámcových smluv (1 574 mil. Kč); 1021 prováděcích smluv (2 798 mil. Kč), na základě kterých dodavatel poskytuje konkrétní plnění a 134 závěrkových listů (689 mil. Kč), které představují smlouvu při úspěšném uzavření obchodu na komoditní burze a mají právní sílu obchodní smlouvy.**

Co se týče finančních objemů uzavřených VZ dle komodit a jednotlivých resortů ÚOSS na základě rámcových smluv za rok 2014, bylo uzavřeno 49 rámcových smluv v celkovém objemu 1 574 mil. Kč bez DPH. Na tomto finančním objemu mají dle komoditního rozdělení **nejvýznamnější podíl Počítače a stroje na zpracování dat (532 mil. Kč), pak Plynná paliva (278 mil. Kč) a Bezpečnostní služby (278 mil. Kč).** Největší podíl na finančním objemu rámcových smluv mělo Ministerstvo vnitra (85,8 %). Ostatní resorty ÚOSS se na finančním objemu centralizovaně uzavřených rámcových smluv podílely v řádu procent.

¹ Povinnost realizovat centralizované zadávání prostřednictvím RS CZ platí pro všech 14 ministerstev a další 2 ÚOSS (Český úřad zeměměřičký a katastrální, Státní úřad pro jadernou bezpečnost), na zbývajících 9 ÚOSS se tato povinnost nevztahovala (nemají podřízené organizace).

² RS CZ v resortu dopravy ustanoveno v roce 2014 a v tom samém roce zrušeno, v roce 2015 bylo znovu ustanoveno a již jsou podnikány kroky k realizaci VZ v rámci RS CZ.

³ Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj: Zpráva o hodnocení resortních systémů centralizovaného zadávání veřejných zakázek za rok 2014. Veškeré finanční objemy jsou uvedeny v Kč, bez DPH.

Fungování RS CZ lze dále hodnotit z hlediska uzavřených prováděcích smluv a závěrkových listů. Celkový finanční objem centralizovaně uzavřených prováděcích smluv a závěrkových listů dosáhl úrovně 3 487 mil. Kč bez DPH, a to při realizaci celkem 1 155 veřejných zakázek. **Nejvyššího finančního podílu dosahují centralizovaně zadané prováděcí smlouvy a závěrkové listy uzavírané pro povinně nakupované komodity dle UV 930/2011 (56 %, resp. 1 952 mil),** konkrétně bylo nejvyšších podílů dosaženo u následujících komodit: Plyná paliva (740 mil. Kč), Elektrická energie (697 mil. Kč) a Počítače a stroje na zpracování dat (308 mil. Kč). **Resortní komodity nakupované mimo UV 930/2011 představovaly celkový finanční objem 1 535 mil. Kč (tj. 44 %).**

Celkové úspory, kterých bylo díky centralizovanému zadávání veřejných zakázek (dále též „VZ“) v roce 2014 dosaženo, byly vyčísleny na 340,8 mil. Kč bez DPH.⁴

V meziročním srovnání s daty za rok 2013 došlo v roce 2014 k nárůstu celkového finančního objemu plnění v rámci centralizovaných nákupů o 1 268 mil. Kč. **Tento nárůst byl způsoben rapidním nárůstem centralizovaných nákupů resortních komodit. Finanční objem povinně centralizovaných komodit zůstává takřka neměnný,** což je patrné z následující tabulky obsahující přehled za poslední dvě sledovaná období:

Druh komodity	Finanční objem prováděcích smluv a závěrkových listů RS CZ (v Kč bez DPH)		Celkový finanční objem plnění RS CZ ⁵ (v Kč bez DPH)	
	2013	2014	2013	2014
Komodity z UV 930/2011	2 204,0 mil.	1 952,1 mil.	2 261,5 mil.	2 122,5 mil.
Resortní komodity	382,2 mil.	1 534,9 mil.	334,9 mil.	1 742,3 mil.
Celkem	2 586,2 mil.	3 487,0 mil.	2 596,4 mil.	3 864,7 mil.

Tabulka 3 Finanční objem RS CZ dle komodit za roky 2013 a 2014

Výrazně rostoucí finanční objem vynaložený na resortní komodity v rámci RS CZ, jež jsou nakupovány mimo seznam povinně centralizovaně nakupovaných komodit dle UV 930/2011, signalizuje skutečnost, že **centralizované zadávání veřejných zakázek v praxi vychází zejména z reálných potřeb jednotlivých resortů** a nikoli pouze z direktivně stanovených komodit. Dle ohlasů jednotlivých centrálních zadavatelů a častých žádostí o udělení výjimky lze soudit, že nákup povinně nakupovaných komodit v rámci RS CZ znamená v případech některých resortů či organizací organizační komplikace a obtížně realizovatelné VZ.

Část položek stanovených dle UV 930/2011 jako povinných pro realizaci v rámci resortních systémů centralizovaného zadávání bude v budoucnu řešena formou centrálního nákupu státu.

Povinné komodity RS CZ dle UV 930/2011	Kód skupin dle číselníku NÍPEZ	Řešeno i v rámci CNS	Forma řešení v rámci CNS			
			Vzorové postupy	Technické standardy	Centrální VZ	
Elektrická energie	09310000-5	ano	ano	ne	ne	
Plyná paliva	09120000-6	ano	ano	ne	ne	
Telekomunikační služby	64200000-8	ano	ano	ne	ne	

⁴ Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj: Zpráva o hodnocení resortních systémů centralizovaného zadávání veřejných zakázek za rok 2014.

⁵ Celkový finanční objem plnění RS CZ představuje úhrn finančního plnění prováděcích smluv, závěrkových listů a rámcových smluv.

Povinné komodity RS CZ dle UV 930/2011	Kód skupin dle číselníku NIPEZ	Řešeno i v rámci CNS	Forma řešení v rámci CNS		
			Vzorové postupy	Technické standardy	Centrální VZ
Kancelářská technika a zařízení	03	ano	ano	ano	ano
Počítače a stroje na zpracování dat	06	ano	ano	ano	ano
Osobní vozidla	34110000-1	ano	ano	ano	ano
Bezpečnostní služby	79710000-4	ano	ano	ne	ne
Nábytek	15	ano	ano	ano	ano
Kancelářské potřeby	11	ano	ano	ano	ano

Tabulka 4 Povinné komodity RS CZ dle UV 930/2011 a jejich vazba na CNS

Na základě zkušeností s implementací RS CZ však **budou v rámci CNS výše uváděnou formou řešeny pouze vybrané dobře standardizovatelné položky z dané kategorie** (viz část 2. tohoto materiálu), **nikoliv kategorie v celé své šíři**. Část položek z výše uvedených kategorií tak bude i **nadále ponechána k realizaci v rámci RS CZ**. Jednotlivé resorty již mají nastaveny své interní postupy vedoucí ke sběru požadavků a realizaci centralizovaného zadávání, které lze i nadále využívat jak pro potřeby RS CZ, tak i pro realizaci CNS.

Navrhuje se proto ponechání výčtu povinných komodit pro RS CZ, pro které bude:

- **Povinný nákup s využitím institutu centrálního zadavatele v rámci RS CZ**
- **Automatickou výjimku z RS CZ budou tvořit položky nakupované nadresortně v rámci CNS**
- **Ostatní výjimky z RS CZ budou podléhat schválení člena vlády v čele příslušného resortu** (posílení odpovědnosti jednotlivých resortů tak, aby jednotlivé resorty dle svých potřeb a vyhodnocení efektivity samy rozhodovaly o komoditách, které budou ve svém resortu centralizovaně zadávat)
- **O schválených výjimkách z RS CZ bude informováno Ministerstvo financí spolu se zdůvodněním**
- Ministerstvo financí povede seznam schválených výjimek z RS CZ a bude o nich 1 x ročně informovat vládu v rámci ročních zpráv o hodnocení systémů centrálních nákupů (CNS + RS CZ)

U výčtu povinných komodit pro RS CZ bude na základě zkušeností jednotlivých resortů s centralizovaným zadáváním zvážena vhodnost zařazení komodity Bezpečnostní služby do resortního centrálního nákupu, případně dojde k vyřazení této komodity z výčtu povinných komodit pro RS CZ.

V tomto smyslu bude vládě navržena aktualizace platných usnesení vlády k resortním systémům centralizovaného zadávání (UV 289/2015, čl. III., Bod 3 ukládá ministryni pro místní rozvoj zpracovat ve spolupráci s 1. místopředsedou vlády pro ekonomiku a ministrem financí a ministrem vnitra a vládě do 31. prosince 2015 předložit návrh aktualizace platných usnesení vlády k resortním systémům centralizovaného zadávání v návaznosti na pravidla pro centrální nákup státu).

Co se týče **rozdělení kompetencí za správu RS CZ mezi Ministerstvo financí a Ministerstvo pro místní rozvoj** v kontextu přípravy a realizace centrálního nákupu státu, rozhraní by bylo stanoveno následovně:

Ministerstvo pro místní rozvoj – gesce nad procesním nastavením RS CZ jednotlivých resortů a související metodikou (zejména Minimální požadavky na RS CZ a Metodika vyčíslování úspor)

- Vydává a spravuje Minimální požadavky na RS CZ
- Spravuje seznam RS CZ
- Vyhodnocuje soulad RS CZ jednotlivých resortů s Minimálními požadavky na RS CZ
- Uchovává resortní pravidla a ostatní dokumentaci k RS CZ předanou řídicími subjekty
- Vydává a spravuje Metodiku vyčíslování úspor spojených s RS CZ
- Vydává a spravuje číselník NIPEZ

Ministerstvo financí – gesce nad komoditami a související metodikou (zejména seznam komodit pro RS CZ, výjimky, komoditní postupy a zadávací podmínky, technické standardy, Roční zpráva o hodnocení systémů centrálních nákupů)

- Spravuje seznam komodit povinně nakupovaných s využitím institutu centrálního zadavatele v rámci RS CZ a navrhuje vládě jeho aktualizaci.
- Spravuje pro účely CNS a RS CZ seznam ústředních orgánů státní správy a jejich podřízených organizací.
- Spolu s Ministerstvem vnitra (gesce v oblasti ICT komodit) vydává a spravuje vzorové a doporučené komoditní postupy a zadávací podmínky (tyto materiály mají pro resorty metodický, nikoliv závazný charakter).
- Spolu s Ministerstvem vnitra (gesce v oblasti ICT komodit) vydává a spravuje technické standardy vybraných položek vhodných pro nadresortní standardizaci (tyto standardy mají pro resorty závazný charakter, vydává je na základě Usnesení vlády č. 289 ze dne 22. dubna 2015 svým pokynem ministr financí / ministr vnitra).

Tyto standardy je možné realizovat:

- V rámci nadresortní VZ, pokud je Ministerstvo financí / Ministerstvo vnitra jako centrálním zadavatelem státu organizována
- V rámci RS CZ
- VZ na úrovni jednotlivých organizací

Rozhodnutí o zvolené formě je v gesci příslušného člena vlády, v případě že se jedná o výjimku z povinného zadávání v rámci RS CZ, Ministerstvo financí je o tomto rozhodnutí příslušným resortem informováno spolu se zdůvodněním.

- Spravuje seznam + zdůvodnění výjimek z RS CZ schválených v rámci jednotlivých resortů příslušným členem vlády
- Spravuje seznam + zdůvodnění výjimek ze závazných technických standardů CNS schválených v rámci jednotlivých resortů příslušným členem vlády
- Ve spolupráci s MMR zpracovává a předkládá vládě Roční zprávu o hodnocení systémů centrálních nákupů (CNS + RS CZ)

4. Informace o zajištění technického řešení IT podpory centrálního nákupu státu

4.1. Technické zajištění sdílení dokumentů a dobré praxe mezi resorty

Na základě společné dohody všech resortů byla Ministerstvem financí pro vzájemné sdílení zkušeností a dokumentace vytvořena speciální sekce webových stránek Ministerstva financí <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/smart-governance/centralni-nakup-statu> a pomocí softwarového nástroje byl pro členy pracovních skupin zajištěn prostor pro sdílení pracovní dokumentace s řízeným přístupem. **Prostřednictvím těchto nástrojů již v současné době dochází ke sdílení identifikované dobré praxe mezi jednotlivými resorty.** Materiály budou na základě dalších jednání komoditních standardizačních skupin dále doplňovány. Pomocí výše uvedených nástrojů bude sdílena rovněž analytická podpora pro centrální nákup státu (průzkumy trhu, rešerše či podpůrné analýzy z praxe jednotlivých resortů).

4.2. Návrh Ministerstva pro místní rozvoj na řešení IT podpory CNS v rámci funkcionality Národního elektronického nástroje (dále jen „NEN“)

Na základě usnesení vlády č. 924 ze dne 12. listopadu 2014 (dále jen „UV 924/2014“), kterým vláda uložila 1. místopředsedovi vlády a ministři financí zajistit ve spolupráci s ministryní pro místní rozvoj technické řešení IT podpory centrálního nákupu státu, proběhla mezi Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj jednání týkající se možnosti využití NEN pro sběr a agregaci požadavků jednotlivých organizací zapojených do centrálního nákupu státu spojených s budoucími nadresortními veřejnými zakázkami. Diskutována byla rovněž možnost využití funkcionality NEN určené pro stávající resortní systémy centralizovaného zadávání pro budoucí nadresortní zadávání (dynamický nákupní systém, objednávání z rámcových smluv, sestavy uživatelských reportů pro sledování stavu čerpání z otevřených rámcových smluv a plnění uveřejňovacích povinností centrálního zadavatele, atd.).

V současné době není NEN vládou ustanoven jako jediný elektronický systém pro elektronické zadávání v rámci státní správy a existují i další systémy, které jsou pro elektronické zadávání jednotlivými resorty využívány. Tato skutečnost využití NEN pro účely realizace centrálního nákupu státu znesnadňuje (nedořešena tím zůstává zejména komunikace a přenos dat o veřejných zakázkách realizovaných pověřujícími zadavateli nadresortně v rámci NEN mezi NEN a případnými profily pověřujících zadavatelů a individuálními elektronickými nástroji pověřujících zadavatelů mimo NEN). NEN však obsahuje funkcionalitu pro realizaci centralizovaného zadávání v rámci stávajících RS CZ a proto jej lze i přes výše uvedené omezení pro řadu úkonů spojených s nadresortním zadáváním využít (viz dále).

Základní požadavky na funkcionalitu centrálního zadávání v NEN vychází z podoby Resortních systémů centralizovaného zadávání (UV 563/2011, viz dále) a z obecné definice centralizovaného zadávání na základě zákona o veřejných zakázkách. Konkrétně se jedná o následující dokumenty a ustanovení:

- § 3 zákona o veřejných zakázkách
- **Usnesení vlády č. 563/2011** k resortním systémům centralizovaného zadávání veřejných zakázek
- **Minimální požadavky na vytvoření a provoz resortních systémů centralizovaného zadávání veřejných zakázek** schválené vládou České republiky jako čl. II usnesení ze dne 20. července 2011 č. 563
- **Usnesení vlády č. 930/2011** o Minimálním povinném seznamu komodit povinně nakupovaných s využitím institutu centrálního zadavatele v rámci resortních systémů
- **Minimální požadavky na vytvoření a provozování resortního seznamu nakupovaných položek** v souladu s Minimálními požadavky na vytvoření a provoz

resortních systémů centralizovaného zadávání veřejných zakázek schválenými usnesením vlády ze dne 20. července 2011 č. 563 k resortním systémům centralizovaného zadávání veřejných zakázek

V současné době NEN pro účely správy dat a procesů v rámci centrálního zadávání definuje tzv. „systém centralizovaného zadávání“, který je specifikován zejména:

- Řídicím subjektem (ten je vždy pouze jeden)
- Centrálním zadavatelem/zadavateli
- Pověřujícím zadavatelem/zadavateli
- Komoditami
- Smlouvami o centralizovaném zadávání

Pro systém centralizovaného zadávání tak v NEN existuje prostor, který umožní:

- Sdílení společných dokumentů (např. závazné postupy při zadávání VZ s využitím institutu centrálního zadavatele, metodiky, vzorové dokumenty)
- Vedení a zpřístupnění smluv o centralizovaném zadávání

Pro smlouvu o centralizovaném zadávání vznikne rovněž samostatný prostor, který umožní:

- Vedení a zpřístupnění informací o tom, kdo je centrální zadavatel, které komodity jsou na základě smlouvy o centralizovaném zadávání nakupovány a ke každé komoditě budou přiřazeni pověřující zadavatelé, na jejichž účet/jejichž jménem centrální zadavatel nákupy provádí
- Sdílení společných dokumentů (např. závazné postupy při zadávání VZ s využitím institutu centrálního zadavatele, metodiky, vzorové dokumenty)
- Vedení a zpřístupnění registru smluv a plnění pro centralizované zadávání

Přístupová práva k funkcionalitám vychází z postavení subjektů (jinou možností práce se systémem má centrální zadavatel a pověřující zadavatel) a z rolí nastavených v rámci příslušného subjektu.

NEN umožňuje variabilní nastavení systému dle potřeb řídicího subjektu. V rámci jednoho subjektu může existovat 1 až X „systémů centralizovaného zadávání“. Řídicí subjekt tak může nastavit strukturu svého centralizovaného zadávání dle aktuálních potřeb jako:

- Jeden systém centralizovaného zadávání
 - Příklad, kdy v rámci 1 řídicího subjektu existuje 1 centrální zadavatel, který zadává vybrané komodity pro všechny pověřující zadavatele (např. Ministerstvo financí jako centrální zadavatel pro ostatní resorty)
- Více systémů centralizovaného zadávání
 - Příklad, kdy v rámci 1 řídicího subjektu existuje několik centrálních zadavatelů. Každý z centrálních zadavatelů může přitom zadávat buď stejné komodity pro jiné pověřující zadavatele, nebo jiné komodity pro stejné pověřující zadavatele (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo obrany)⁶

⁶ Jeden řídicí subjekt založí v rámci jedné organizace několik systémů centralizovaného zadávání, v každém systému bude přitom jiný centrální zadavatel. Řídicí subjekt má přístup ke všem údajům ve všech systémech, centrální zadavatelé pouze k informacím ve svém systému.

Proces zadávání veřejné zakázky na základě Smlouvy o centralizovaném zadávání v NEN:

1. Před-zadávací fáze

Fáze slouží k tomu, aby centrální zadavatel zjistil potřeby pověřujících zadavatelů ke konkrétním komoditám. Sběr požadavků je realizován plně v NEN. Centrální zadavatel zde stanoví:

- Komodity, které plánuje zadávat v navazující VZ
- Období, v rámci kterého je možno požadavky skrze NEN zasílat

Systém rozešle automatickou zprávu všem pověřujícím zadavatelům a vyznačí období sběru požadavků do kalendáře pověřeného pracovníka pověřujícího zadavatele. Požadavky pověřujících zadavatelů jsou zadávány strukturovanou formou.

NEN v tomto kroku umožní:

- Systematicky vytvořit „slepý katalog komodit“, který bude v rámci sběru požadavků opakovaně využíván. Při opakovaném nákupu stejných komodit tak dojde k eliminaci duplicitního zadávání dat.
- Realizovat veškerou komunikaci skrze interní mail NEN (přednastavené žádosti o možnost nákupu mimo systém centralizovaného zadávání, žádosti o výjimku z povinnosti zadávat v rámci centralizovaného zadávání, atd.).
- Automatické uzavření sběru požadavků s tím, že pověřující zadavatelé mohou požádat centrálního zadavatele o změnu blokace plnění, atd.
- Spravovat přehled požadavků jednotlivých pověřujících zadavatelů (i z minulosti).
- Spravovat přehledy k jednotlivým komoditám v rámci sběru požadavků.

2. Zadávací fáze

Zadávání veřejné zakázky, která svým předmětem vychází ze sběru dat z Před-zadávací fáze, se v rámci NEN realizuje v jeho hlavním modulu zaměřeném na administraci veřejných zakázek. Zadavatel zde při specifikaci zakázky vyznačí, že VZ je navázána na konkrétní Smlouvy o centralizovaném zadávání a na konkrétní pověřující zadavatele.

Systém povede zadavatele procesem zadávání veřejné zakázky od plánování až po evidenci smlouvy.

3. Po-zadávací fáze

Veřejná zakázka je zadána. Výsledkem je uzavření smlouvy s dodavatelem na konkrétní dodávku plnění. V tomto kroku centrální zadavatel do systému zanes:

- Informace o nevhodnější nabídce
- Smlouvu uzavřenou s vítězným uchazečem

4. Informace o vítězné nabídce

Zde zadavatel vloží:

- Identifikaci dodavatele dané komodity
- Obchodní název položky
- Cenu
- Do kdy je smlouva s dodavatelem platná
- Obrazovou přílohu (volitelně)
- Přílohu ve formě produktového listu (volitelně)

5. Smlouvu uzavřenou s dodavatelem

Zadavatel vloží informace týkající se smlouvy (dodavatel, předmět plnění, atd.) a může vložit i scan smlouvy.

Registr smluv v NEN

Prostor, ve kterém jsou evidovány veškeré smlouvy spjaté s konkrétní smlouvou o centralizovaném zadávání. Je možné vyhledat:

- Smlouvy o centralizovaném zadávání
- Centralizovaně zadané (uzavřené) smlouvy na základě smluv o centralizovaném zadávání, a to rámcových smluv nebo prováděcích smluv
- Prováděcí smlouvy/objednávky/výzvy k plnění

Komunikace v NEN

Centrální zadavatel bude moci oslovit jednotlivé pověřující zadavatele formou zaslání výzvy, ty bude možné kategorizovat např. dle následujících kategorií:

- Výzva k nominaci členů hodnotící komise ke konkrétní VZ (tu lze navíc provázat s konkrétní VZ)
- Výzva k vypracování připomínek ke smlouvě o centralizovaném zadávání (k výzvě lze připojit odkaz na dokument v systému)
- Výzva k vypracování připomínek k zadávacím podmínkám (k výzvě lze připojit odkaz na dokument v systému) a další

Pověřující zadavatel bude moci oslovit centrálního zadavatele formou zaslání žádosti, ty bude možné kategorizovat např. dle následujících kategorií:

- Žádost o výjimku z povinnosti zadávat v rámci resortního systému centralizovaného zadávání

- Žádost o provedení nákupu mimo systém centralizovaného zadávání (např. nestandardní nákup, dodatečné plnění komodity)
- Žádost o zařazení nové položky do slepého katalogu komodit
- Žádost o změnu blokování množství/objemu
- Informace o nákupu za nižší cenu mimo systém centralizovaného zadávání
- Nahlášení nedostatku plnění a další

Manažerské výstupy v NEN

Struktura NEN je postavena tak, aby umožňovala správu a generování dat do MS Excel. Bude tak možno jednoduchou formou vytvářet vstupy pro manažerské výstupy. Pracuje se s daty jako:

- Požadované množství konkrétní komodity konkrétního pověřujícího zadavatele za konkrétní období
- Souhrnné požadavky ke komoditám za konkrétní období
- Přehled nakupovaných komodit, jejich ceny, jednotkové ceny, tržní ceny, atd.

Z dat tak bude možné vytvářet výstupy týkající se například:

- Míry úspor vzešlých z centralizovaného zadávání
- Vývoje cen komodit nakupovaných v rámci centrálního zadávání
- Srovnání požadavků jednotlivých pověřujících zadavatelů atp.

V případě dodatečné potřeby optimalizace NEN ve vztahu k centrálním nákupům zajistí Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci optimalizačních prací úpravu systému tak, aby vyhovovala případným dalším požadavkům pro nadresortní zadávání. Jedná se zejména o zajištění funkcionality pro nadresortně spravovaný dynamický nákupní systém, uzavírání dílčích prováděcích smluv a objednávek z centrálních rámcových smluv přímo pověřujícími zadavateli, využívání funkcionality elektronických katalogů, zajištění sestav uživatelských reportů pro sledování stavu čerpání z otevřených rámcových smluv a sledování plnění dalších smluvních povinností ze strany dodavatelů.